

Omsorgsförvaltningen

Riktlinjer för läkare och sjuksköterskekontakt

Skara kommun

Reviderad den 2016-10-02
Anna-Lill Dahlström
Medicinskt ansvarig sjuksköterska

Ansvar

Medicinskt ansvarig sjuksköterska ansvarar enligt 24 § hälso- och sjukvårdslagen för att det finns rutiner hur kontakt ska tas med läkare eller annan hälso- och sjukvårdspersonal när en patients tillstånd kräver detta.

Denna rutin med telefonnummer ska finnas tillgängliga för sjuksköterskor samt vård- och omsorgspersonalen så att de vet vart de skall vända sig. Enhetschefen är ansvarig för att rutinen är tillgänglig och att den är känd för all personal. Det ska aldrig råda tveksamheter om vad som gäller vid akuta eller icke akuta sjukdomstillstånd.

Läkaren

Den för boendet eller hemvårdsområdets utsedde läkare är patientansvarig, vilken innebär att hon/han är ansvarig för patientens vård och behandling. Läkaren skall utifrån sitt medicinska yrkesansvar vidta de åtgärder som patientens tillstånd erfordrar. Läkaren beslutar tillsammans med patienten eller/och närstående vilken vård och vilka behandlingsinsatser som ska ske.

Sjuksköterskan

Det ligger i varje leg. sjuksköterskas yrkesansvar att se till så att patienten får den vård och den behandling som läkaren ordinerat. Sjuksköterskan skall i varje situation kunna bedöma och avgöra när läkare behöver tillfrågas eller påkallas. Sjuksköterskan skall kunna bedöma när akuttransport till sjukhus är befogat. Prov eller remissvar skall alltid visas för den patientansvarige läkaren.

Sjuksköterskan ska upprätta en medicinskt vårdplan för alla patienter som är inskrivna i kommunal hälso- och sjukvård. I denna skall det t e x. framgå vem som skall kontaktas när behov uppstår

Vård- och omsorgspersonal

Vård- och omsorgspersonal skall regelbundet iaktta patientens allmäntillstånd och vid såväl akut som långsam försämring meddela sjuksköterska. Vård- och omsorgspersonal ska alltid i första hand vända sig till ansvarig sjuksköterska när en persons tillstånd förändras. Tjänstgörande sjuksköterska bedömer om läkare ska kontaktas. Om tillståndet kräver akut läkar-/sjukhusinsats ska personalen ringa SOS alarm 112.

Patienten skall få läkarbedömning/behandling om tillståndet kräver det
Vårdpersonalen skall ha kännedom om hur de ska kontakta hälso- och sjukvårdspersonal när patientens tillstånd försämras
All personal ska veta hur närstående ska kontaktas när patientens tillstånd försämras

Kontakt med sjuksköterska

När en patients tillstånd försämras eller en händelse har inträffat ska tjänstgörande sjuksköterska kontaktas omgående. Tillkallad sjuksköterska bedömer situationen, åtgärddar och kontaktar eventuellt läkare.

Sjuksköterskan skall vid kontakten ta ställning till vilka åtgärder som skall vidtas

Om ett hembesök är motiverat för att bedöma patientens tillstånd
Om kontakt skall tas med läkare
Om anhörig/närstående skall kontaktas
Om ambulans skall larmas

Exempel på tillfällen då en sjuksköterska skall kontaktas omgående då patienten har:

Tecken på högt eller lågt blodsocker

Alla händelser vid läkemedelshantering eller övriga sjukvårdsinsatser

Svår eller ihållande/nyttillkommen smärta

Svår oro/ångest

Nyttillkommen yrsel

Nyttillkommen svaghet/känslbortfall

Patienten har fallit eller hittats på golvet

Visar tecken på infektion, feber

Exempel på övriga tillstånd då rapportering till sjuksköterskan skall ske:

Problem med mat/vätskeintag

Problem med urin/avföring/kräkningar

Misstanke om läkemedelsbiverkningar eller andra problem vid medicinintag

Sömnsvårigheter

Visar tecken på begynnande trycksår

Försämrat allmäntillstånd

Om patienten är i behov av akut hjälp

- Besvara snarast larm/ringning
- Om du är upptagen och inte kan åka på larmet skall du omedelbart kontakta kollega
- Akut tillstånd som hjärtbesvär, andningsbesvär etc. ring direkt SOS Alarm 112
- Lämna aldrig patienten ensam i samband med en akut situation. Som omvårdnadspersonal tillkalla/meddela tjänstgörande sjuksköterska.

Akuta tillstånd

Om tillståndet är akut vid t.ex. medvetslös och/eller andningsstillestånd eller svåra hjärtbesvär

Ring SOS Alarm 112

Meddela sjuksköterska samt närstående

Vid rapportering skall alltid följande uppgifter lämnas

- Vem du är som ringer, namn, var du ringer ifrån och telefonnummer där du kan nås
- Patientens namn, födelsedata och adress
- Vad som har hänt
- Tidpunkt när det hände
- Vilka iakttagelser som har gjorts
- Eventuella åtgärder som har vidtagits

Säker och ändamålsenlig kommunikation och informationsöverföring - SBAR

SBAR är en internationell standardiserad modell för strukturerad informationsöverföring och det nationella *nätverket för patientsäkerhet* har tagit fram den svenska versionen.

Ex. på kontakt kan vara när omvårdnadspersonal kontaktar tjänstgörande sjuksköterska pga. förändrat tillstånd hos en patient eller sjuksköterskans kontakt med läkare, SOS alarm etc.

1. S – Situation

Fakta som ska rapporteras under S är:

- ange eget namn, titel,
- enhet du ringer från
- patientens för och efternamn, personnummer
- vad problemet är

2. B - Bakgrund

Informera eventuellt om relevant sjukhistoria för att skapa en gemensam helhetsbild av patientens tillstånd fram tills nu

3. A - Aktuellt tillstånd

Rapportera om aktuellt tillstånd/orsak till kontakt

4. R – Rekommendation

Här ska du ge mottagaren ditt förslag till åtgärd utifrån de uppgifter du lämnat under S, B och A *t.ex. Ska mottagaren komma direkt och i så fall varför?*

Om återkoppling från mottagaren medför ordination på t.ex. Provtagning, kontroll och/eller behandling – ställ följdfrågorna

- Hur ofta ska jag...?
- Hur länge...?
- När ska jag ta kontakt igen?

Patienten behöver åka till en sjukvårdsinrättning

Om transport till vårdcentral, jourcentral eller sjukhusets akutmottagning blir aktuellt behöver följande medskickas:

- Patientbricka
- Pengar till taxi, läkarbesök etc.
- Aktuell medicinlista
- Vårdbegäran skickas elektroniskt i KLARA systemet av tjänstgörande sjuksköterska

Identifiering

Identifiering av en patient är en grundläggande säkerhetsrutin inom sjukvården. En patient som inte kan lämna adekvat information om sin identitet eller vars hälsotillstånd akut försämrats skall inför att besök förses med ID-band då personal eller närstående inte kan följa med. ID-bandet skall vara försett med patientens namn, personnummer och datum. Initialer samt yrkestitel av den som fyllt i ID-bandet.

Tänk på att skicka med följande saker om inläggning kan bli aktuellt:

Toalettartiklar som tvål, tandborste, kam, skor, kläder att åka hem i som t.ex. ytterkläder
Ev. gånghjälpmedel, hörapparat, glasögon, tandprotes, rakapparat om sådant finns

<p><i>Sjuksköterskan meddelar närstående och bedömer om personal bör följa med under sjuktransporten I första hand skall alltid närstående tillfrågas</i></p>

Information till närstående

När en patient försämras eller avlider har sjuksköterskan eller läkaren ansvar för att närstående underrättas så snart som möjligt om ingen annan överenskommelse finns.

Närstående kan ha olika önskemål om när de vill bli kontaktade vid förändringar i hälsotillståndet och vid händelser som kan påverka hälsotillståndet t.ex. vid fallincident. Det är viktigt att det är känt och dokumenterat i journalen vid vilka situationer och hur de önskar information.

Personer som inte har kommunal hälso- och sjukvård

Sjuksköterskan har inte ansvar för de personer som bor i eget boende med endast hemtjänst. Dessa personer omfattas inte av kommunens hälso- och sjukvård men om något inträffar kan man som omvårdnadspersonal ändå få råd och stöd utav sjuksköterskan hur man skall hantera situationen. Se ”Riktlinje för personal att hantera sjukdomstillstånd hos vårdtagare som inte är inskriven i hemsjukvård”.

Dokumentation

Bedömningar och åtgärder ska dokumenteras i respektive yrkesprofessioners journaler.

Telefonlista

Kontakt tjänstgörande sjuksköterska

Vardag dagtid Se telefonlista för resp. enhet. Telefonnummer skall finnas inlagd i din arbetstelefon. Sjuksköterskan kan även alltid nås dagtid via växeln

Helg dagtid/kväll/natt Tfn: 0511-328 55, 070-69 69 022. Ring mobilnumret alltid i första hand.

Vårdcentraler

Vilans VÅC Tfn: 70 01 00. Hemligt akutnummer 70 01 20

Malmens VÅC Tfn: 71 37 00 Hemligt akutnummer 71 37 17

Psykiatri

Mobila teamet Skövde telefonen automatiskt till PAVA) Tfn: 0515-876 00 kl 08.00-16.00 (övrig tid kopplas

Akutmottagningen PAVA Falköping Tfn: 0515-876 00. Fax 0515-87606

Sjuksköterska telefonrådgivning Tfn: 0500-47 29 00 kl 9.00–11.00 samt 13.00–15.00. Rådgivning, recept etc.

Reception/sekreterare Tfn: 0500-47 29 29 vardagar kl 09.00-16.30. Lämna meddelande, avboka tider etc.

Behandlare på mottagningen har telefontid kl 08.00-09.00 varje vardag

Sjukvårdsrådgivningen

Helg/kväll/natt Tfn: 1177

Jourcentraler

OBS! Ingen tidsbokning

Skövde Vardagar kl 17.00–22.00, helg kl 11.00–17.00

Lidköping Vardagar kl 17.00–22.00, helg kl 11.00–17.00

Falköping Helg kl 11.00–17.00

Akutmottagning

Akutmottagningen SkaS Skövde

Vardagar och helger dygnet runt Tfn internt: 0500-44 38 41 sjuksköterska

Akutmottagningen SkaS Lidköping

Vardagar och
helger dygnet runt

Tfn internt: 0510-859 00 sjuksköterska

OBS! Kirurgjour saknas efter kl 21.00

Ögonjour KSS

Kväll/helg kontaktas ögonläkare innan hänvisning till akutmottagning. Sökning via växel på
Tfn: 0500-43 10 00

Mellan kl 22.00–08.00 kopplas samtalet till ögonsjuksköterska på Mölndal/SU och denna tar vid
behov kontakt med jourhavande ögonläkare.

Öron jour KSS

Kväll/helg. ÖNH-jouren kontaktas av akutmottagningen när vårdsökande har anlänt.

Beredskapsjour

**Läkarjouren sköts nu av Läkarjouren Sverige AB som har beredskapsarbete under kvällar-
nätter och lördag-söndag-helger**

Helg/kväll/natt

Tfn: 0770-11 02 88 vard. 17.00–08.00, helg 08.00-08.00
Brådskande ärende jourbilschauffören 0768-80 86 80

- Konsultationer till hälso- och sjukvårdspersonal i akuta patientärenden inom jourområdet
- Att konstatera dödsfall inom kommunal vård. Att kontakta anhöriga/närstående Att ev. utfärda dödsbevis
- Akuta besök i hemmet (hemsjukvårdspat.) och boendeenheter efter medicinsk bedömning
- Att genomföra undersökning och bedömning av eventuellt behov av psykiatrisk tvångsvård
LPT

Sjuktransporter

Ambulans akut

Tfn: 112

Ambulans ej akut

Tfn: 070-703 13 00

Liggande sjuktransport

Tfn; 031-703 13 08

Sjukresor

Tfn: 020-91 90 90

Kontakt vid oväntat dödsfall

Ev. akut ambulans

Tfn: 112

Vilans våc pat. våc tillhörighet

Tfn 70 01 00 vard. 08.00-17.00

Malmens våc pat. våc tillhörighet

Tfn: 71 37 00 vard. 08.00-17.00

Beredskapsjouren helg/kväll/natt

Tfn: 0770-11 02 88 vard. 17.00–08.00, helg 08.00-08.00

OBS! Glöm inte av att alltid kontakta anhöriga/närstående!